

INTRODUCCIÓN

Excepto cuando se indica lo contrario, todas las obras reproducidas en esta publicación son de Pep Colomer Martí. Para realizar la catalogación se ha seguido el formato convencional, ordenando los datos de cada obra según el siguiente orden:

- Número de catálogo
- Autores (sólo aparecen en caso de obras que no sean exclusivamente de Colomer)
- Título
- Fecha o fecha aproximada
- Técnica y soporte
- Medidas en cm. (altura × anchura)
- Firma y datación del autor (si constan en la obra)
- Propiedad o localización de la obra, y número de registro
- Observaciones

En la mayoría de los casos, la información ha sido facilitada por los propietarios o por los depositarios, o se ha extraído de catalogaciones ya existentes. En las observaciones hemos anotado dónde ha sido reproducida la obra anteriormente, excepto cuando se trata del catálogo de la exposición retrospectiva en el Museu d'Art de Girona de 1996, ya que en aquel volumen aparecían reproducidas todas las pinturas del legado Colomer que pertenecen a la fundación, actualmente depositadas en el museo, y hemos considerado que sería redundante hacerlo constar en cada caso. Cuando no figuran datos de catalogación significa que no se han podido obtener.

La obra completa de Pep Colomer consta, por lo bajo, de más de mil trabajos. Éstos incluyen pintura y dibujo, cartelismo, ilustración, diseño de interiores y mobiliario, y otros proyectos muy variados en casi todas las disciplinas y técnicas de las artes plásticas y decorativas. Poco después de empezar a trabajar en este proyecto editorial, nos dimos cuenta de que sería imposible reproducirlos todos en un libro impreso, incluso después de haber tomado la decisión de publicar dos volúmenes. En primer lugar, por la calidad de las imágenes, puesto que somos partidarios de aportar menos mientras tengan un tamaño que permita observarlas y apreciarlas con una mínima comodidad. Por otra parte, también somos conscientes de que a partir del momento de la publicación del libro aparecerán nuevas obras de Colomer, obras que ahora desconocemos o a las que no hemos tenido acceso. Por lo tanto, este repertorio seguro que irá creciendo. Por este motivo, la Fundació Colomer-Sanz creyó oportuno crear una versión electrónica del libro, que se podrá ir ampliando con nuevos hallazgos y también permitirá completar la catalogación de las obras conocidas. Por la misma razón,

INTRODUCTION

Unless indicated otherwise, all the works reproduced in this publication are by Pep Colomer Martí. To catalogue it the conventional format has been followed, ordering the details of each work in the following order:

- Catalogue number
- Authors (only appear in the case of works that are not exclusively by Colomer)
- Title
- Date or approximate date
- Technique and support
- Measurements in cm. (height x width)
- Signature and dating of the author (if they appear on the work)
- Ownership or location of the work, and registry number
- Remarks

In the majority of cases, the information has been provided by the owners or trustees, or has been taken from already existing catalogues. In the remarks we have noted down where the work has previously been reproduced, except when it is the catalogue of the retrospective exhibition in the Museu d'Art de Girona in 1996, since in that publication all the paintings from the Colomer legacy that belong to the foundation appeared, currently deposited in the museum, and we thought it would be pointless to state it in each case. When there are no cataloguing data it means that they could not be obtained.

The complete works of Pep Colomer comprises at least one thousand works. These include painting and drawing, poster design, illustration, interior design and furniture design, and other very varied projects in nearly all the disciplines and techniques of the plastic and decorative arts. Shortly after starting work on this editorial project, we realised that it would be impossible to reproduce them all in one book, even after having decided to publish two volumes. Firstly, due to the quality of the images, since we prefer to provide less while they are of a size that allows them to be seen with a minimum of comfort. Secondly, we are also aware that after the publication of the book new works by Colomer will appear, works that we are not aware of now or to which we have not had access. Therefore, this collection will certainly grow in time. For this reason, the Fundació Colomer-Sanz believed it appropriate to create an electronic version of the book, which could be expanded with new findings and would also enable us to complete the cataloguing of the known works. For the same reason, in the printed volumes the catalogue numbers are not correla-

Jordi Falgàs

El cavallet de pintura de Pep Colomer.

El caballete de pintura de Pep Colomer.

Pep Colomer's painting easel.

Fundació Colomer-Sanz

Introducció

Excepte quan s'indica el contrari, totes les obres reproduïdes en aquesta publicació són de Pep Colomer Martí. A l'hora de fer la catalogació, s'ha seguit el format convencional d'ordenar les dades de cada obra segons aquest ordre:

- Número de catàleg
- Autors (només apareixen en els casos d'obres que no siguin exclusivament de Colomer)
- Títol
- Data o data aproximada
- Tècnica i suport
- Mides en cm (alçada × amplada)
- Signatura i datació de l'autor (si consten en l'obra)
- Propietat o localització de l'obra, i número de registre
- Observacions

En la majoria de casos, la informació ha estat facilitada pels propietaris, pels dipositaris o s'ha extret de catalogacions ja existents. En les observacions hi hem anotat on ha estat reproduïda l'obra anteriorment, excepte quan es tracta del catàleg de l'exposició retrospectiva al Museu d'Art de Girona de 1996, ja que en aquell volum hi apareixien reproduïdes totes les pintures del llegat Colomer que pertanyen a la fundació, actualment dipositades al museu, i hem considerat que seria redundant fer-ho constar en cada cas. Quan no hi figuren dades de catalogació significa que no s'han pogut obtenir.

L'obra completa de Pep Colomer consta, pel cap baix, de més de mil treballs. Això inclou pintura i dibuix, cartelisme, il·lustració, disseny d'interiors i mobiliari, i altres projectes ben diversos en gairebé totes les disciplines i tècniques de les arts plàstiques i decoratives. Poc després de començar a treballar en aquest projecte editorial, ens vam adonar que seria impossible incloure'ls tots en un llibre imprès, fins i tot després d'haver pres la decisió de publicar dos volums. En primer lloc, per una qüestió de qualitat de les reproduccions, ja que som partidaris d'incloure-hi menys imatges però que tinguin una grandària que permeti observar-les i gaudir-ne amb una mínima comoditat. A més a més, perquè també som conscients que a partir del moment de la publicació del llibre apareixeran noves obres de Colomer, obres que ara desconeixem o a les quals no hem tingut accés. Per tant, aquest recull segur que anirà creixent. Per això la Fundació Colomer-Sanz va creure oportú crear una versió electrònica del llibre, que es podrà anar ampliant amb noves troballes i també permetrà completar la catalogació de les obres conegudes. Per aquest motiu, en els volums impresos, els números de catàleg no són correlatius, ja que no hi apareixen totes les obres.

Per consultar el catàleg complet de les obres de Pep Colomer, podeu connectar-vos al web pepcolomer.org, i des de qualsevol ordinador tindreu accés a les imat-

en los volúmenes impresos los números de catálogo no son correlativos, puesto que en la edición en papel no aparecen todas las obras.

Para consultar el catálogo completo de las obras de Pep Colomer, pueden conectarse a la web pep-colomer.org, y desde cualquier ordenador tendrán acceso a las imágenes en alta resolución. Desde la propia web o dirigiéndose a Apple Store, tendrán la opción de descargar una aplicación gratuita para disponer de la obra completa en formato digital desde una tableta táctil. Podrán ampliar los detalles que más les interesen, hacer búsquedas por palabras clave o por temática, y también leer todos los textos de los dos volúmenes impresos.

Sobre la catalogación también es necesario hacer una aclaración previa. La obra de Colomer ahora ha sido recogida y fotografiada hasta donde nos ha permitido nuestra investigación, iniciada en 2011. De la obra pictórica podemos ofrecer una catalogación casi completa, sobre todo respecto a la técnica, las medidas y la localización de las obras, tanto de las que se hallan en fondos públicos como en colecciones privadas. El resto (dibujos, proyectos de diseño, mobiliario) todavía está pendiente, en buena medida, de ser catalogado correctamente.

Uno de los problemas más graves para la catalogación del legado de Colomer es la datación de las obras, ya que no acostumbraba a ponerles fecha. Además, sus dotes fenomenales para alternar estilos y técnicas también complican la secuenciación de las obras siguiendo criterios estrictamente formales. Ello dificulta la ordenación y el estudio. Sin embargo, hemos intentado hacer una catalogación ordenada cronológicamente, conscientes de que en muchos casos puede ser errónea, y queremos advertir a los lectores que se acerquen a ella que lo hagan con la máxima prudencia que aconseja un caso como éste. Por el mismo motivo, a la hora de dividir su trayectoria profesional, hemos optado por hacerlo en tres grandes períodos: el primero, que abarca su juventud y llega hasta la Guerra Civil; el segundo, centrado en las cuatro décadas de dictadura y los primeros años de democracia, y el último, correspondiente a los últimos quince años de su vida. Estos períodos no son equivalentes ni en la duración ni en la cantidad de obra producida (o conservada), pero la evolución de su obra se vio afectada por determinados hechos que nos han aconsejado agruparla de ese modo, tal como se explica en los textos que sirven para introducir cada etapa. En el curso de la investigación, también nos hemos dado cuenta de que el volumen y la relevancia de su obra como diseñador, en el sentido más amplio del término, se merecían un tratamiento y un estudio específicos, independientes de la obra pictórica.

Deseamos que esta publicación no sólo ayude a difundir la obra de Colomer, sino que despierte la curiosidad de historiadores del arte que en el futuro nos tomen el relevo y puedan completar nuestras carencias y corregir los errores que sin duda hemos cometido.

tive, since in the paper edition not all the works appear.

To consult the full catalogue of the works of Pep Colomer, you can connect to the website pepcolomer.org, and from any computer you will have access to the high resolution images. From the website itself or by going to Apple Store, you will have the option of downloading a free app to have the complete works in digital format from a tactile tablet. You will be able to enlarge the details that most interest you, make searches by key words or by theme, and also read all the texts of the printed volumes.

Regarding the cataloguing we must also make a prior clarification. Colomer's work has now been compiled and photographed to the point that our investigation has allowed us, begun in 2011. Of the pictorial work we can provide an almost complete cataloguing, above all regarding the technique, measurements and location of the works, whether referring to those found in public or private collections. The other work (drawings, design projects, furniture) is still waiting, to a large extent, to be correctly catalogued.

One of the most serious problems for cataloguing Colomer's legacy is the dating of the works, since he did not usually put a date on them. Moreover, his phenomenal skills for alternating styles and techniques complicate the sequencing of the works following strictly formal criteria. This makes the ordering and study difficult. Nevertheless, we have tried to produce a chronologically ordered cataloguing, aware that in many cases it may be erroneous, and we want to advise readers who study it to do so with the utmost prudence. For the same reason, when dividing up his professional career, we have opted for three main periods: the first, which deals with his youth and goes until the Civil War; the second, focused on the four decades of the dictatorship and the first years of democracy, and the last one, corresponding to the last fifteen years of his life. These periods are not equivalent in either duration or the amount of work produced (or conserved), but the evolution of his work was affected by specific events that have led us to group them in this way, just as explained in the introductory texts of each stage. During the investigation, we have also realised that the volume and relevance of his work as designer, in the broadest sense of the term, deserved specific treatment and study, independent of the pictorial work.

We want this publication to not only help spread the work of Colomer, but also awaken the curiosity of art historians who will take over from us in the future and who can complete what we have missed and correct the errors we have undoubtedly made.

ges en alta resolució. Des del mateix web o adreçant-vos a Apple Store, tindreu l'opció de descarregar una aplicació gratuïta per disposar de l'obra completa en format digital des d'una tauleta tàctil. Hi podreu ampliar els detalls que més us interessin, fer cerca per paraules clau o bé per temàtica, i també llegir tots els textos dels dos volums impresos.

Sobre la catalogació també és necessari fer un aclariment previ. L'obra de Colomer ara ha estat recollida i fotografiada fins allà on ens ha permès arribar la nostra recerca, iniciada el 2011. De l'obra pictòrica en podem oferir una catalogació gairebé completa, sobretot pel que fa a la tècnica, les mides i la localització de les obres, tant de les que es troben en fons públics com en col·leccions privades. La resta (dibuixos, projectes de disseny, mobiliari) encara queda, en bona part, pendent de ser catalogada correctament.

Un dels problemes més greus en la catalogació del llegat de Colomer és la datació de les obres, ja que no acostumava a posar-hi la data. A més, els seus dots fenomenals per alternar estils i tècniques també compliquen la seqüenciació de les obres seguint criteris estrictament formals. Això en dificulta l'ordenació i l'estudi. Tanmateix, hem provat de fer-ne una catalogació ordenada cronològicament, conscients que en molts casos pot ser errònia, i volem advertir als lectors que s'hi acostin que ho facin amb la màxima prudència que aconsella un cas com aquest. Per aquest mateix motiu, a l'hora de dividir la seva trajectòria professional, hem optat per fer-ho en tres grans períodes: el primer, que inclou la seva joventut i arriba fins a la Guerra Civil; el segon, circumscrit a les quatre dècades de dictadura i els primers anys de democràcia, i l'últim, corresponent als últims quinze anys de la seva vida. Aquests períodes no són equivalents ni en la durada ni en la quantitat d'obra produïda (o conservada), però l'evolució de la seva obra sí que es va veure afectada per determinats fets que ens han aconsellat agrupar-la així, tal com s'explica en els textos que serveixen per introduir cada període. En el decurs de la recerca, també ens hem adonat que el volum i la rellevància de la seva obra com a dissenyador, en el sentit més ampli de la paraula, es mereixien un tractament i un estudi específics, separats de l'obra pictòrica.

Desitgem que aquesta publicació no només ajudi a difondre l'obra de Colomer, sinó que desperti la curiositat d'historiadors de l'art que ens puguin prendre el relleu i que completin les nostres mancances i corregeixin els errors que segur que hem comès.

Nota: El lector ha de recordar que en els dos volums impresos només hi apareix una part del conjunt d'obra catalogada de Pep Colomer, per la qual cosa els números de catàleg no són necessàriament correlatius.

Nota: El lector debe recordar que en los dos volúmenes impresos sólo se ha reproducido una parte del conjunto de la obra catalogada de Pep Colomer, razón por la cual los números de catálogo no son necesariamente correlativos.

Note: The reader must bear in mind that not all of Pep Colomer's catalogued works are reproduced in these volumes, therefore catalogue numbers are not necessarily correlative.